Prezident seçkiləri azad, şəffaf və mütəşəkkil keçirildi

Beynəlxalq təşkilatlar seçkiləri yüksək qiymətləndirdilər

Ölkəmizdə prezident seçkilərinin demokratik və şəffaf keçirilməsini, seçki prosesində bütün qaydalara əməl edilməsini, seçici fəallığının yüksək olmasını xarici müşahidəçilər də təsdiqlədi.

Prezident seçkilərində iştirak üçün 90372 müşahidəçi qeydə alınmışdı ki, onlardan da 790 nəfəri beynəlxalq müşahidəçi idi. Ümumilikdə beynəlxalq müşahidəçilər 72 beynəlxalq təşkilatı təmsil edirdi. Onların arasında MDB PA, TÜRKPA, Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı (QDİƏT), ATƏT Demokratik Təsisatlar və İnsan Haqları Bürosu (DTİHB), İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT), Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatı (ŞƏT) və digər təsisatlar var idi.

Müxtəlif təşkilatları təmsil edən müşahidəçilər səsvermə başlayandan bitənə qədər seçki dairələrinin məntəqələrində prosesi izləyərək müşahidələrini apardılar.

Səsvermə bitdikdən sonra isə bütün təşkilatlar seçki məntəqələrinə baş çəkən missiyalarının müşahidələrinə əsasən, yekun bəyanat verərək seçki prosesini qiymətləndirdilər.

İƏT missiyası seçkilərin 3 mərhələsini müşahidə edib

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı (İƏT) fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasında keçirilmiş prezident seçkiləri ilə bağlı bəyanat yayaraq seçki prosesini yüksək qiymətləndirib. Bildirildi ki, 2024-cü il fevralın 7-də Azərbaycan Respublikasında keçirilmiş prezident seçkilərini izləmək üçün Azərbaycan hökumətinin dəvəti ilə İƏT Baş Katibliyinin yüksək səlahiyyətli müşahidəçi heyəti ölkəyə göndərilib: "İƏT komandası seçkilərin üç mərhələsini müşahidə edib: səsvermə öncəsi hazırlıq, səsvermə günü və səslərin hesablanması. Komanda, həmçinin aidiyyəti qurum və partiyalarla görüşüb və səsvermənin gedişi ilə bağlı məlumatlandırılıb. İƏT komandası monitorinq funksiyalarını yekunlaşdıraraq seçki prosesinin şəffaf, azad və mütəşəkkil şəraitdə, seçicilərin siyasi və vətəndaş hüquqlarından istifadə edərək yüksək fəallıqla keçirildiyini qeyd edib".

Bəyanatda qeyd olunub ki, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Baş katibi Hissein Brahim Taha prezident seçkilərinin uğurlu təşkili münasibətilə Azərbaycan xalqını təbrik edir.

Seçkilərə böyük maraq demokratiyanın və fikir azadlığının təzahürüdür

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) Parlament Məclisinin (PM) vitse-prezidenti Daniel Konstantin apardıqları monitorinqin yekunlarına dair brifinqdə qeyd edib ki, gün ərzində bir neçə seçki məntəqəsində prosesi izləyiblər və seçkilərə marağın böyük olduğunu müşahidə ediblər. O vurğulayıb ki, bu, demokratiya və fikir azadlığının təzahürüdür.

Qurumun baş katibi Asəf Hacıyev də səsvermə zamanı heç bir qayda pozuntusu aşkar edilmədiyini bildirib: "Missiyamız ərzində müşahidə etdik ki, seçkilər şəffaf keçirilir və vətəndaş fəallığı yüksəkdir. Əhalinin 80 faizdən çoxu səsvermədə iştirak edib".

Həmçinin QDİƏT-in Bolqarıstan, Gürcüstan, Yunanıstandan olan nümayəndələri də seçkilərdə seçici fəallığının çox yüksək səviyyədə olduğunu, seçki prosesinin uğurlu keçdiyini, monitorinq zamanı hər hansısa uyğunsuz hala rast gəlmədiklərini qeyd ediblər. Ümumilikdə ölkəmizdə keçirilmiş prezident seçkilərini yüksək qiymətləndiriblər.

QH ölkələrində ilk uğurlu müşahidəmiz oldu

Qoşulmama Hərəkatının Gənclər Təşkilatının üzvü Jakob Eyeru Bakıda 6 fərqli qrup olmaqla müşahidə apardıqlarını deyib. O bildirib ki, həmin məntəqələrdə hər şey qanunauyğun şəkildə olub: "Təşkilatımızın müşahidə heyəti səsvermənin bütün məntəqələrdə qərəzsiz və şəffaf şəkildə keçirildiyini görüb. Heç kim bizə haraya getmək lazım olduğunu deməyib, biz özümüz istədiyimiz yerləri müşahidə etmişik. Biz, həmçinin səsvermə bülletenlərinin sayılmasında da iştirak etmişik. Qoşulmama Hərəkatı ölkələrində ilk uğurlu müşahidəmiz oldu".

Onun sözlərinə görə, Qoşulmama Hərəkatında ilk dəfə olaraq Gənclər Təşkilatı seçkilərdə müşahidəçi kimi iştirak edib. Bu, onu göstərir ki, Azərbaycan hökuməti gənclərin inkişafına öz töhfəsini verir.

Azad edilmiş ərazilərdə seçkilərin keçirilməsi tarixi hadisədir

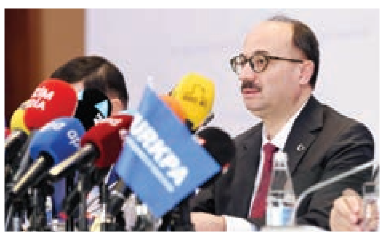

Türk Dövlətləri Parlament Assambleyasının (TÜRKPA) müşahidə missiyasının rəhbəri Osman Mesten Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərində aparılan monitorinqin yekunlarına dair bildirib ki, seçkilər Konstitusiyaya və Seçki Məcəlləsinə uyğun həyata keçirilib. Azərbaycan demokratik seçkilərin keçirilməsi üçün olan sənədləri də dəstəkləyir.

Seçkilərin ilk dəfə respublikamızın bütün ərazilərində keçirildiyini xatırladan TÜRKPA nümayəndəsi bildirib ki, heyətin bir qismi azad edilmiş ərazilərdə - Şuşada və Xankəndidə müşahidə aparıb. "Azad olunmuş ərazilərdə görülən işlər müşahidə edilib. Azad edilmiş ərazilərdə seçkilərin keçirilməsi tarixi hadisədir. Bu, həm Azərbaycan, həm də Türkiyə üçün əlamətdar hadisədir. TÜRKPA müşahidə missiyası olaraq, Azərbaycanda keçirilən seçkilərin beynəlxalq hüququn tələbinə tam uyğun olduğunu bildiririk", - deyə o qeyd edib.

Seçkidə əlillərə şərait yaradılmasını təqdirəlayiq hal hesab edən O.Mesten deyib ki, seçicilər arasında qadınlar və gənclər üstünlük təşkil edib. O, seçkilərin Azərbaycan xalqına və türk millətinə xeyirli olmasını arzulayıb.

TÜRKPA Müşahidə missiyasında iştirak edən digər nümayəndələr də bu seçkilərin tarixi hadisə olduğunu, Azərbaycan xalqının öz prezidentinə etimadını gördüklərini, seçkidə qanun pozuntusu müşahidə etmədiklərini vurğulayıblar.

TDT missiyası işğaldan azad edilmiş ərazilərdə seçki keçirilməsindən qürur duyur

Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) seçki günü Bakıda, Şuşada, Xankəndidə və Xocalıda monitorinqlər aparıb. Baş katib Kubanıçbek Ömüralıyev Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkilərində aparılan monitorinqin yekunları ilə bağlı qeyd edib ki, missiya qardaş Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərində ilk dəfə seçki keçirilməsindən qürur və fərəh hissi keçirir: "Seçki prosesi zamanı missiyamız heç bir qanunsuzluq, narazılıq müşahidə etməyib. Hər şey qanuna uyğun idi. Seçicilərin rahatlığı üçün hər cür şərait yaradılmışdı. Müşahidə missiyamız seçkilərə təsir edə biləcək hər hansı bir mənfi halla qarşılaşmayıb. Seçki məntəqələrində beynəlxalq və yerli müşahidəçilər üçün əlçatanlıq təmin olunmuşdu. Müşahidəçilər bütün məntəqələrdə seçkilərə nəzarət edə bilirdi. Həmçinin missiya onu da müşahidə etdi ki, bütün seçki məntəqələri lazımi texnikalarla təmin olunmuşdu. Nəticə olaraq missiya bu qərara gəldi ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri açıq və şəffaf keçirilib".

Seçkilərin təşkili beynəlxalq standartlara uyğun idi

Müstəqil Dövlətlər Birliyinin (MDB) 13 nəfərdən ibarət müşahidə missiyası da prezident seçkilərinin yekunları ilə bağlı mətbuat konfransı keçirib. Nümayəndə heyətinin rəhbəri, qurumun baş katibi Sergey Lebedev Azərbaycana prezident seçkilərinin yüksək səviyyədə təşkili üçün minnətdarlığını bildirib. Seçki prosesi ilə bağlı fikirlərini bölüşən S.Lebedev seçkilərin yüksək seçici fəallığı ilə müşayiət edildiyini vurğulayıb, təşkilatçılığın beynəlxalq standartlara uyğun şəkildə olmasından məmnunluğunu ifadə edib.

Seçicilərdə yüksək ruh yüksəkliyinin olduğunu deyən baş katib onların müxtəlif təbəqələrdən olduqlarını diqqətə çatdırıb: "Seçkilər çox yüksək səviyyədə, ədalətli və şəffaf keçdi. Proses Azərbaycan qanunvericiliyinin tələblərinə tam uyğun şəkildə aparılıb".

Azərbaycan xalqı öz xoşbəxt gələcəyinə səs verdi

MDB Parlament Assambleyasının müşahidəçilər qrupunun rəhbəri Jakip Asanov da Azərbaycanda prezident seçkilərinin ölkə qanunvericiliyinin və beynəlxalq standartların tələblərinə tam uyğun şəkildə keçirildiyini bildirib. "Bizim missiya seçki prosesinin ədalətli və şəffaf təşkilindən, açıq və qapalı səsvermənin uyğun şəkildə keçirilməsindən çox məmnunduq", - deyə o qeyd edib.

Bu seçkilərin çox əlamətdar hadisə olduğunu, çünki Azərbaycan tarixində ilk dəfə ölkənin beynəlxalq səviyyədə tanınmış bütün ərazilərində keçirildiyini vurğulayan Jakip Asanov azərbaycanlıların öz xoşbəxt gələcəyinə səs verdiklərini deyib.

Hər hansı pozuntu aşkar edilmədi

Səsvermə başa çatdıqdan sonra prezident seçkilərində aparılan monitorinqin yekunlarına dair brifinq keçirən GUAM Parlament Assambleyası da müşahidələrə əsasən, seçkilərin qanunvericiliyə uyğun həyata keçirildiyini vurğulayıb. Müşahidə missiyasının rəhbəri Altay Əfəndiyev nümayəndə heyətinin Sumqayıt şəhərində və Nərimanov rayonunda seçki məntəqələrində müşahidə apardığını deyib. O qeyd edib ki, prezident seçkiləri ölkə qanunvericiliyinə, demokratik prinsiplərə uyğun keçirilib: "Səsvermə prosesində seçicilərin tam olaraq azad şəkildə səs verməsi təmin edilib. Qrupumuz tərəfindən hər hansı qanun pozuntusu aşkar edilməyib və bizə şikayət daxil olmayıb. Bülletenlərin doldurulması prosesi şəffaf şəkildə həyata keçirilib. Seçkilər rəqabətədavamlı şəkildə baş tutub".

Beynəlxalq müşahidəçilərin dəvət edilməsi demokratiyanın göstəricisidir

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının baş katibi Can Min də Azərbaycanda keçirilən prezident seçkilərində aparılan monitorinqi qiymətləndirib.

"Şəxsən mənim üçün Azərbaycanda keçirilən tarixi seçkidə iştirak etmək böyük şərəf idi. Bizim missiyanın tərkibində ŞƏT-ə üzv dövlətlərin, qanunverici, icraedici orqanlarının nümayəndələri təmsil olunub", - deyə o əlavə edib.

Baş katib Azərbaycan tərəfindən beynəlxalq müşahidəçilərin dəvət edilməsini seçkilərin şəffaflığının və demokratiyanın göstəricisi adlandırıb: "Bu seçkilər ölkənin gələcəyi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir".

Təhlükəsizlik baxımından dünyanın ən yüksək səviyyədə keçirilmiş seçkisi

Seçki prosesini izləyən Asiya Parlament Assambleyası da prezident seçkisinin yekunlarına dair bəyanatında seçkilərin yüksək səviyyədə təşkil olunduğunu qeyd edib. Müşahidə missiyasının rəhbəri Məhəmməd Reza Məcidi ölkəmizdə prezident seçkilərinin yüksək səviyyədə keçirilməsinin şahidi olduqlarını deyib. Assambleyanın üzvü İlyas Topsakal isə bildirib ki, onlar Bakıda 6 dairədə, regionlarda isə bir neçə məntəqədə müşahidələr aparıblar: "Azərbaycanda baş tutan seçkilərin təhlükəsizlik baxımından dünyada ən yüksək səviyyədə baş tutmuş seçki prosesi olduğunu deyə bilərik. Seçki prosesini aparan texniki işçilərin də prosesə çox yaxşı səviyyədə hazırlaşdığını müşahidə etdik. Səslərin sayılması prosesində də iştirak etmişik. Bu prosesdə Prezident İlham Əliyevin çox böyük sayda səs qazandığının şahidi olduq. Bu, demokratiya baxımından böyük uğurdur".

Bütün proses şəffaf aparılıb

Cənub-Şərqi Asiya Dövlətləri Assosiasiyasının (ASEAN) müşahidə missiyasının rəhbəri Sanya Praseut da seçkiləri yüksək qiymətləndirib. O bildirib ki, nümayəndə heyəti 7 məntəqədə seçki prosesi ilə tanış olaraq bütün prosesi izləyə bilib: "Missiyamızın qənaəti bundan ibarətdir ki, seçkilər tam şəffaf və demokratik şəkildə keçib, heç bir təzyiq hadisəsi qeydə alınmayıb. Biz səslərin sayılması prosesində də iştirak etmişik. Bütün proses şəffaf şəkildə aparılıb. Prezident seçkiləri sakit şəraitdə və ədalətli keçib. Ölkədəki sabit şəraitə görə həm yerli, həm də beynəlxalq müşahidəçilər seçki prosesini sərbəst şəkildə izləyə biliblər.

Ümumilikdə, təhlükəsizlik yüksək səviyyədə təmin olunduğu üçün Azərbaycan hökumətinin, MSK-nın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirirəm. Şəffaf seçkilərlə bağlı Azərbaycan xalqını təbrik edirəm".

Seçkilər bayram əhvali-ruhiyyəsində keçib

Asiya Siyasi Partiyalarının Beynəlxalq Konfransının (İCAPP) müşahidə missiyasının rəhbəri Afif Demirkan da keçirilmiş seçkilərlə bağlı Azərbaycan xalqını təbrik edib və bildirib ki, seçki günü 07:30-dan etibarən nümayəndə heyəti seçki məntəqələrində olub: "İCAPP nümayəndə heyəti kimi seçki məntəqəsinin açılması və hazırlıq işlərini müşahidə etdik. Şahid olduq ki, seçki məntəqəsi qrafikdə olduğu kimi 08:00-da seçiciləri qəbul etməyə başladı. Eyni zamanda səsvermə qutuları lazımi şəkildə möhürlənmişdi. Gün ərzində 7 seçki məntəqəsində olduq. Həmin məntəqələrdə seçkilər sərbəst, ədalətli və şəffaf keçirilib. Hər hansı təhdidin, məhdudlaşdırmanın şahidi olmadıq. Seçki komissiyası üzvləri işlərini məsuliyyətli şəkildə həyata keçirdilər".

Müşahidəçilər səsvermə prosesi bitdikdən sonra səslərin sayılması prosesini də müşahidə ediblər. "Seçkilərin nəticəsinə mənfi münasibət gətirəcək hər hansı bir şikayət almadıq. İCAPP olaraq biz dünyadakı siyasi qrupların ən böyüklərindən biriyik. 52 ölkədən 352 partiyanı təmsil edirik. Məqsədimiz demokratiyanın təbliğidir. Azərbaycanda son seçkilər bayram əhvali-ruhiyyəsində keçib", - deyə o qeyd edib.

Demokratik prinsiplərə bağlılığın təzahürü

Azərbaycanda prezident seçkilərini müşahidə etməyə gələn Beynəlxalq Parlament Təşkilatının (İPC) heyət rəhbəri Soro Fobeh monitorinqin yekunlarına dair brifinqdə deyib ki, müşahidə missiyası 5-i Bakıda, 5-i də Sumqayıtda olmaqla 10 seçki məntəqəsində olub. O bildirib ki, səsvermə prosesi zamanı müşahidə edilən bütün seçki məntəqələrində seçici fəallığının şahidi olublar: "Bütün yaş kateqoriyasından olan seçicilər, xüsusilə gənclər çox həvəslə seçkidə iştirak edirdilər. Səsvermə gününün uğurlu keçməsində bütün məntəqələrin əməkdaşları mühüm rol oynayıb. Onlar bizim bütün sorğularımıza cavab verib. Müşahidələrimiz zamanı biz hər hansı qarışıqlıq, pozuntu halları müşahidə etmədik. Bu da seçki prosesinin yaxşı keçirilməsinin göstəricisidir".

Soro Fobeh fiziki məhdudiyyətli şəxslərin səsverməsinə yaradılan şəraitdən də danışıb. O, bu kateqoriyadan olan şəxslərin də konstitusion hüququnun təmin edildiyini vurğulayıb və buna görə Azərbaycanı təbrik edib. "İPC-nin müşahidələri bizə belə qənaətə gəlməyə əsas verdi ki, Azərbaycanda prezident seçkiləri çox yüksək səviyyədə keçirilib. Bu da demokratik prinsiplərə bağlılığın təzahürü idi", - deyə missiya rəhbəri əlavə edib.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"